

Forslag

til

Lov om nautiske eksaminer m. m.

Fremsat den 31. oktober 1957 af handelsministeren.

1. afsnit.

Eksamenskrav. Adgangsbetingelser.

§ 1.

De i denne lov omhandlede eksaminer er følgende:

1. Kystskippereksamen.
2. Sætteskippereksamen af 2. grad.
3. Sætteskippereksamen af 1. grad.
4. Styrmandseksamen.
5. Skibsførereksamen.

§ 2.

Kystskippereksamen omfatter fagene:

1. Navigation, herunder skibsdokumenter.
2. Søvejsregler.
3. Motorlære.

§ 3.

Sætteskippereksamen af 2. grad omfatter fagene:

1. Dansk.
2. Navigation.
3. Søvejsregler, herunder signalering.
4. Motorlære.
5. Sundhedslære.
6. Søret.

§ 4.

Sætteskippereksamen af 1. grad omfatter fagene:

1. Navigation.
2. Søvejsregler og signalering.
3. Sundhedslære.

§ 5.

Styrmandseksamen omfatter fagene:

1. Dansk.
2. Engelsk.
3. Regning og matematik.
4. Naturlære.
5. Navigation.
6. Skibsteknik.
7. Søvejsregler og signalering.
8. Søret.
9. Maskinlære.
10. Sundhedslære.

§ 6.

Skibsførereksamen omfatter fagene:

1. Dansk.
2. Engelsk.
3. Elektroteknik.
4. Navigation.
5. Skibsteknik.
6. Geografi og vejrlære.
7. Søret og handelslære.

§ 7.

Stk. 1. Den, der vil underkaste sig kystskippereksamen, sætteskippereksamen af 2. grad eller styrmandseksamen, skal godtgøre, at han opfylder de betingelser med hensyn til praktisk uddannelse (fartstid m. v.), som er foreskrevet for erhvervelse af et til vedkommende eksamen svarende sønæringsbevis. Desuden skal han indstilles af den skole eller lærer, der har forberedt ham.

Stk. 2. Den, der vil underkaste sig sætteskippereksamen af 1. grad, skal godtgøre at have bestået sætteskippereksamen af

2. grad og skal desuden indstilles af den skole eller lærer, der har forberedt ham.

Stk. 3. Den, der vil indstille sig til skibsførereksamen, skal godtgøre at have bestået styrmandseksamen.

Stk. 4. Handelsministeren fastsætter de vilkår, på hvilke motorbåds- eller sejlklubber kan anerkendes som betingelse for medlemmernes adgang til at underkaste sig de i §§ 2—4 omhandlede eksaminer.

§ 8.

Handelsministeren kan tilstede adgang til eksaminerne eller dele af disse, uden at eksaminanden opfylder de i § 7 nævnte betingelser.

§ 9.

Nærmere bestemmelser angående eksamenskravene ved de i §§ 2—6 nævnte eksaminer fastsættes ved kgl. anordning.

2. afsnit.

Eksamensordningen.

§ 10.

Stk. 1. De i §§ 2—6 omhandlede eksaminer afholdes ordentligvis ved navigationsskolerne og de godkendte skipperskoler.

Stk. 2. Handelsministeren fastsætter i øvrigt de nærmere bestemmelser om eksaminernes afholdelse, karakterberegningen m. v.

§ 11.

Ledelsen af og tilsynet med eksaminerne udøves af en kommission bestående af navigationsdirektøren som formand og indtil fire andre af handelsministeren udnævnte medlemmer, hvoraf to kan være navigationslærere. Samtlige medlemmer skal have bestået skibsførereksamen, og mindst ét medlem skal have faret til søs som praktisk navigatør. Ministeren kan derhos for en enkelt eksamen i fornødent omfang beskikke dertil egnede navigatører som medlemmer af eksamenskommissionen.

§ 12.

Handelsministeren kan i fag, hvor det måtte anses for ønskeligt, beskikke særlige meddommere.

§ 13.

Medlemmer af eksamenskommissionen, der ikke er beskikket for en enkelt eksamen, og de i § 12 nævnte særlige meddommere må ikke undervise ved eller deltage i bestyrelsen af noget kursus eller nogen skole, der forbereder til de i §§ 2—6 nævnte eksaminer.

§ 14.

Stk. 1. Eksaminationen af elever, der er forberedt på navigationsskoler eller godkendte skipperskoler, foretages af lærerne ved disse skoler, såvidt muligt af den lærer, der har forberedt eksaminanden i det pågældende fag.

Stk. 2. Eksaminationen af privat indstillede eksaminander foretages efter navigationsdirektørens bestemmelse enten af et medlem af eksamenskommissionen eller af en lærer ved en navigationsskole eller godkendt skipperskole, dog ikke af den lærer, der har indstillet eksaminanden.

Stk. 3. Bedømmelsen foretages ved styrmandseksamen og skibsførereksamen af eksaminator i forbindelse med to medlemmer af eksamenskommissionen. I fag, hvor der er beskikket særlig meddommer, deltager denne i bedømmelsen i stedet for det ene medlem af eksamenskommissionen.

Stk. 4. Bedømmelsen ved de øvrige i denne lov omhandlede eksaminer foretages af eksaminator i forbindelse med et eller to medlemmer af eksamenskommissionen.

Stk. 5. Ingen lærer eller bestyrer ved en skole, der forbereder til de i denne lov omhandlede eksaminer, kan virke som medlem af eksamenskommissionen eller som meddommer, forsåvidt angår eksaminander, der er forberedt ved den pågældende skole.

§ 15.

Eksaminerne er dels mundtlige, dels skriftlige. De mundtlige eksaminer er offentlige. Eksamenskommissionen stiller opgaverne til den skriftlige eksamen og opgiver emnerne for den mundtlige eksamination.

§ 16.

Stk. 1. Den, der har bestået en eksamen modtager et af eksamenskommissionen udfærdiget eksamensbevis. Eksamensbeviserne udfærdiges i en af handelsministeren fastsat form.

Stk. 2. Den, der ikke består eksamen, eller som ønsker at opnå en højere eksamenskarakter, kan indstilles påny ved en senere eksamen.

§ 17.

Den, som har bestået styrmandseksamen, anses som tillige at have bestået de i §§ 2—4 omhandlede eksaminer. Den, der har bestået sætteskippereksamen af 2. grad, anses som tillige at have bestået kystskippereksamen.

3. afsnit.

Skoler.

§ 18.

Stk. 1. På sådanne steder her i riget, som bestemmes ved kgl. anordning, drives navigationsskoler med det formål at forberede og indstille til styrmandseksamen og skibsførereksamen.

Stk. 2. Med henblik på at give elever, der forbereder sig til styrmandseksamen, lejlighed til i praksis i videst muligt omfang at indøve den på en navigationsskole lærte teori, foregår en del af forberedelsen til styrmandseksamen efter nærmere af handelsministeren fastsatte bestemmelser under et togt af indtil 1 måneds varighed med et øvelsesskib.

Stk. 3. På navigationsskolerne kan der efter ministerens nærmere bestemmelse forberedes til kystskippereksamen samt sætteskippereksamen af 2. og 1. grad.

Stk. 4. Ministeren kan endvidere lade afholde særlige kursus, navnlig med henblik på navigatørers videregående uddannelse.

Stk. 5. Til opnåelse af de certifikater, der af ministeriet for offentlige arbejder kræves for betjening af skibradiostationer, kan der efter nærmere bestemmelse af handelsministeren ved navigationsskolerne meddeles fornøden undervisning.

§ 19.

Forsåvidt staten ikke selv bygger eller på anden måde tilvejebringer fornøden skolebygning, er oprettelse og drift af en navigationsskole betinget af en mellem vedkommende kommune og handelsministeriet truffet overenskomst, hvorefter kommunen som skoleejer forpligter sig til vederlagsfrit at stille de til undervisningen og skolens øvrige drift fornødne lokaler til rådighed og påtager sig bygningens forsvarlige udvendige vedligeholdelse. Overenskomsten tinglyses for statskassens regning som rådighedsindskrænkning på vedkommende ejendom.

§ 20.

Stk. 1. Handelsministeren kan godkende skipperskoler, der forbereder til en af de i §§ 2—4 omhandlede eksaminer, med den virkning, at der kan ydes årlige driftstilskud af statskassen til vedkommende skole. Ved godkendte skipperskoler kan der endvidere meddeles fornøden undervisning til opnåelse af certifikat som radiotelefonist.

Stk. 2. Godkendelsen og dens opretholdelse er betinget af, at skolen og undervisningen til enhver tid fyldestgør de krav, som stilles af ministeren, og underkastes tilsyn som omhandlet i § 24.

§ 21.

Stk. 1. Nærmere bestemmelser om adgang til at indtræde som elev på skolerne, om skolepenge, kursusafgift og understøttelser, der af statskassen kan ydes værdige og trængende elever, fastsættes af handelsministeren.

Stk. 2. Såfremt der under et øvelsestogt, jfr. § 18, overgår eleverne ulykkestilfælde, kan der af statens ulykkesforsikring udredes erstatning til de pågældende, uanset at det pågældende ulykkestilfælde ikke falder ind under ulykkesforsikringsloven.

§ 22.

Stk. 1. Bestyrere og navigationslærere ved navigationsskolerne ansættes og afskediges efter de i lov om statens tjenestemænd fastsatte regler. Ansættelse og afskedigelse af timelærere sker efter derom af handelsministeren fastsatte regler.

Stk. 2. Nærmere regler om den for ansættelse som navigationslærer fornødne praktiske og teoretiske uddannelse gives af ministeren.

§ 23.

Stk. 1. Navigationslærere er pligtige at undervise 27 timer ugentlig. For lærere på 55 år og derover kan handelsministeren, når forholdene i øvrigt taler derfor, nedsætte det pligtige timetal til 24 ugentlig. Lektioner på mindre end 50 minutter om sættes i forhold hertil. Ligeledes kan ministeren for de enkelte lærere og for det enkelte år lade hjemmearbejde (stil- og opgaverettelse) indgå i det pligtige timetal med indtil 5 timer ugentlig under hensyntagen til de enkelte klassers størrelse, for så vidt angår undervisningen i sådanne fag, hvori der efter de til enhver tid gældende regler afholdes skriftlig eksamen eller fremlægges skriftlige prøver ved eksamen. For undervisning, herunder afholdelse af observationsøvelser og lignende, udover det pligtige ugentlige timetal oppebærer lærerne timebetaling i overensstemmelse med den for adjunkter ved statens højere almen skoler til enhver tid fastsatte overtimebetaling.

Stk. 2. Foranstående bestemmelser om undervisningspligt gælder tillige for bestyrere, dog således at ministeren kan nedsætte det pligtige timetal under hensyn til skolernes elevantal m. v.

Stk. 3. Navigationslærere er pligtige på nærmere af ministeren fastsatte vilkår at forrette tjeneste som lærere i det i § 18, stk. 2, nævnte øvelsesskib. Under sådan tjeneste finder bestemmelserne i nærværende paragrafs stk. 1 ikke anvendelse.

§ 24.

Tilsynet med undervisningen på de i dette afsnit omhandlede skoler og kursus m. v. føres af navigationsdirektøren.

§ 25.

De nærmere regler for afholdelse af radioekspedientprøver ved navigationsskolerne og de godkendte skipperskoler udfærdiges af navigationsdirektøren efter samråd med generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet.

4. afsnit.

Almindelige bestemmelser, ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.

§ 26.

Stk. 1. Der nedsættes et uddannelsesråd bestående af navigationsdirektøren som formand samt 8 andre af handelsministeren udnævnte medlemmer, af hvilke 2 medlemmer udpeges af Dansk Dampskibsrederiforening, 1 medlem af Rederiforeningen af 1895 og Dansk Sejlskibsrederiforening for mindre skibe i forening, 1 medlem af Danmarks Skibsførerforening, 1 medlem af Dansk Styrmandsforening, 1 medlem af søværnet og 1 medlem af Dansk Navigationslærerforening. For hvert af medlemmerne udnævnes på samme måde en suppleant.

Stk. 2. Skulle en eller flere af de nævnte organisationer ophøre at bestå, eller skulle der være organisationer, der kan sidestilles med de nævnte, kan ministeren efter indstilling fra uddannelsesrådet ændre antallet af rådets medlemmer og dets sammensætning.

Stk. 3. Rådets forretningsorden fastsættes af ministeren.

Stk. 4. Ethvert spørgsmål vedrørende uddannelsen kan af ministeren eller navigationsdirektøren forelægges uddannelsesrådet, der også selv kan optage sådanne spørgsmål til behandling. Væsentlige ændringer i undervisningen skal forelægges uddannelsesrådet til erklæring.

Stk. 5. Endvidere forestår rådet driften af det i henhold til lov nr. 79 af 23. marts 1932 tilvejebragte skoleskib eller af sådant andet skoleskib, som staten måtte anskaffe eller leje for at sætte vordende navigatører i stand til at opfylde de i nærværende lovs § 7, jfr. § 21 fastsatte adgangsbetingelser med hensyn til fartstid. I denne forbindelse kan rådet fastsætte nærmere regler for optagelse som elev på skoleskib.

§ 27.

De med nærværende lovs gennemførelse forbundne udgifter afholdes på de årlige finanslove.

§ 28.

Handelsministeren kan efter indstilling af det i § 26 omhandlede uddannelsesråd fastsætte nærmere regler for styrmandslærlingens uddannelse om bord.

§ 29.

Stk. 1. Denne lov træder i kraft den 1. august 1958.

Stk. 2. Samtidig ophæves lov nr. 48 af 28. februar 1916 om navigationsundervisningen, således som denne er ændret ved lovene nr. 202 af 1. april 1919, nr. 287 af 30. april 1921, nr. 138 af 1. april 1922 og nr. 129 af 31. marts 1949, lov nr. 179 af 16. juli 1927 om tillæg til nævnte lov samt lov nr. 79 af 23. marts 1932 om et skoleskib.

Stk. 3. Reglerne i § 26 kan efter nærmere bestemmelse af handelsministeren sættes i kraft forinden det i stk. 1 nævnte tidspunkt.

§ 30.

Elever, der på tidspunktet for nærværende lovs ikrafttræden har begyndt forberedelse til en nautisk eksamen, kan efter

nærmere af handelsministeren fastsatte regler fortsætte uddannelsen og stedes til eksamen efter den hidtil gældende ordningsregler.

§ 31.

Den, der har bestået sætteskipperprøven eller styrmandseksamen i henhold til den ved § 29 ophævede lovgivning, kan indstilles til sætteskippereksamen af 1. grad, henholdsvis indstille sig til skibsførereksamen.

§ 32.

Stk. 1. Denne lov gælder ikke for Færøerne.

Stk. 2. For Grønlands vedkommende fastsættes tidspunktet for lovens ikrafttræden ved kgl. anordning, hvorved tillige kan fastsættes sådanne afvigelser fra lovens bestemmelser, som forholdene måtte tilsige.

Bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget har været fremsat i folketings-samlingen 1956-57, men nåede ikke at blive færdigbehandlet, se Folketingstidende 1956-57, sp. 472-477 og 768-796, tillæg A. sp. 193-208 og tillæg B. sp. 513-514.

Det nu fremsatte lovforslag er — bortset fra § 28, jfr. herom nedenfor — identisk med det for-nævnte under 25. oktober 1956 fremsatte, dog at betegnelserne ministeriet, henholdsvis ministeren for handel, industri og søfart, overalt er ændret til: handelsministeriet, henholdsvis handelsministeren, jfr. statsministeriets bekendtgørelse nr. 176 af 20. juni 1957, hvorhos der efter henstilling fra ministeriet for Grønland som § 32, stk. 2, er indsat en bestemmelse vedrørende lovens ikrafttræden i Grønland.

Idet henvises til bemærkningerne til det for-nævnte oprindelige forslags § 28 om en ønskelig ændring i betingelserne for optagelse som elev på statens skoleskib, bemærkes, at en fornyet overvejelse af spørgsmålet har vist, at alle herhen-hørende spørgsmål tilstrækkeligt lader sig løse med den ved forslagets § 26, sidste stykke, tilveje-bragte hjemmel, og at der ikke findes trang til herudover at opretholde skoleskibslovens §§ 1 og 3 — lovens § 2 var allerede foreslået ophævet ved det oprindelige forslags § 28. Herefter foreslås det

i § 29, stk. 2 in fine, at ophæve lov nr. 79 af 23. marts 1932 om et skoleskib.

I øvrigt bemærkes, at der fra rederside under fremhævelse af den store betydning, der må til-lægges en rationel aspirantuddannelse, er fremsat ønske om, at den nu gennem en årrække af en del danske rederier praktiserede aspirantuddan-nelse om bord i skibene, jfr. herom Søfartskom-missionens 4. betænkning, side 6, bliver bragt ind i fastere rammer gennem regler fastsat af handels-ministeren, således at denne uddannelse bliver ensartet for alle rederier og i kraft af sin ensar-tethed og sin rationelle tilretteleggelse egner sig til at indgå som et indledende eller forberedende led i navigatøruddannelsen. Ministeriet har ment at måtte imødekomme dette ønske, og der er der-for i lovforslagets § 28 foreslået indsat en bestem-melse om, at handelsministeren efter forhandling med det i § 26 omhandlede uddannelsesråd kan fastsætte nærmere regler for styrmandslærlinges uddannelse om bord. Man vil herved også komme på linje med, hvad der gælder for andre fag og uddannelsesområder, hvor de unges praktiske op-læring for længst er fastlagt, og hvad der gælder f. eks. i Sverige i henhold til Kungl. Maj:ts och Kommersekollegii kungörelse af 27. oktober 1936.